

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Hónapos: Negyedévre 12 korona
 Félévre 24
 Évesre 48
 Magyarországon kívülre 20

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyeszedék ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Feloszlás.

— dec. 4.

A képviselőházat még mindig nem oszlatták fel: de a halotti szagu feloszlás már megkezdődött a pártokban s a törvényhozói működés alkotmányosságában.

Iszonyatos a halál, dermesztő annak még a gondolata is. De mindennél borzalmasabb az olyan halálra szánt, feloszlásnak indult, már-már roskadó testű ember haláltusája, a kit a megsemmisülés ugyszólván porcikáinként emészt föl, aki mégis a legvégső pillanatig a nyilvánosság előtt omlik össze.

Felháborító, ami a mi képviselőházunkban hónapok óta történik; de az utolsó napok eseményei már éppen szánalmasak. Csodáljuk, hogy a képviselőházban még mindig békét, kibontakozást emlegetnek és abban reménykednek, hogy ez a most hamuként összeroszkodó parlament még egyszer munkaképesé izmosodhatik.

Ugyan ki hisz még ilyen balga mesékben?

És ugyan mire való a feloszlás halogatása?

Hiába való, meddő itt már minden hiu kísérlet!

Tisza István gróf erős keze, ha valóban erős, csak úgy tarthatja kezében a gyeplőt, ha egyszerűen kettévágja a csomót, feloszlítja a házat és a nemzetnek visszaadja választójogát, hogy akarata érvényesülvén eldönthesse a nagy nemzeti pert.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

— dec. 3.

A technikai obstrukció folytatódik ma is. Szinte esodálni való, hogy mégis akad publikum a karzatra, sőt valóságos tülekedés folyik egy-egy karzati állóhelyért is. A kormánypárt tömött sorokban jelenik meg.

Reménység van rá, hogy holnap nem lesz ülés, legalább ezt élénken jósolgatják a folyosón. Hiszen ugyanis mindig akár reggeltől estig folyik a szavazás akár egyáltalán nincs ülés. Szombaton persze megváltozik majd a kormány

türelmi taktikája és az obstrukció ellen nagy energiával fog fellépni.

Szavazások.

Perczel elnök féltizenegykor nyitja meg az ülést. Hertelendy László felolvassa a jegyzőkönyvet. Mukics Simon az egyedüli, aki odafülemel és buzgón jegyez. Közben Kubikék a különböző szavazást kérő izeket rendezgetik. A jegyzőkönyvhöz csakugyan szót kér,

Mukics Simon: Komoly arccal fejtegeti, hogy a jegyzőkönyv hiányos. Nincsenek megnevezve például a jegyzők, a kik a képviselőket időről-időre megszámlálják, azután a dátum számokkal van írva, holott betűkkel kellene kiírni. Ilyen és hasonló kifogásokból kilenc módosítási indítványra telik Mukicsnak,

A jobboldal gunyos káltásokkal támad az obstrukciókra:

— Valami ujat lássunk! Ez már unalmas! Ha nem produkáltok ujat nem kaptok majd publikumot!

Ezzel aztán megkezdődnek az egyes módosítási indítványokról való szavazások. Persze a megszokott módon. A szavazás előtt öt perc szünetet, majd ellenpróbát kérnek, végül megszámlálják a szavazatokat. Ez kétszer ismétlődik minden különösebb incidens nélkül.

A második szavazás után Gabányi Miklós a házszabályok címén szót kér és engedelmet kér, hogy a kereten túl a

A debreceni műtárlat.

Írta: Kézdi Kovács László.

A debreceni műpártoló egyesület igen derék munkát végez, mikor a magyar művészet népszerűsítéseért száll sikkra. A művészetet pártolni nemesak nemes, de hazafias feladat is, mert a mai vidéki művészeti akciót bátran hasonlíthatjuk ahhoz a nehéz és háládatlan munkához, melyet a múlt század első felében a magyar színészet végzett, amikor a magyar kultúra első uttörőjeként jelentkezett. Ma a magyar képzőművészet is uttörő szerepet játszik, de a magyar izlés megteremtése körül. Művészet nélkül ugyanis nincs izlés, nincs meg az izlésnek az a nemes patinája, mely a társadalmi érintkezés elvadásait annyira csökkenti. A művészet ma már a legalsóbb néprétegek megnemesítésében is fontos szerepet játszik, Angliában pld. a közönséges dock-munkások részére is rendeznek műtárlatokat, annyira felis-

merték a vezető körök a művészi hatás nagy fontosságát az emberi lélekre. Az az ember, aki szereti a művészetet, nem lehet durva, nyers lelkületű, vagy ha nyers is a lelke, lassankint megszeli tőle, mint a szép asszony kezeinek cirógatásától.

A debreceni műpártolók tehát jól teszik, ha a köznépek is hozzáférhetővé teszik a műtárlatot s ha mindenképp fölt beviszik a műalkotások közé az iskolai ifjúságot. A leány és fiu gyermekek lelkületében kitörölhetlen nyomai maradnak az így szerzett szép impresszióknak. — Olyan tőke ez, mely a zsenge lelkekben busásan kamatozik.

Hogy azonban a vidéki műtárlatok sikerét biztosíthassuk természetesen a művészet pártolására is szükség van. Utóvégre is művészeink sok becses munkát és anyagot fektetnek alkotásaikba és azt senki se követelheti tőlük, hogy munkájukat oda küldjék, ahol nem terem

gyümölcsöt számukra. Ezért első sorban a városi és megyei hatóságoknak, kaszinóknak, az előkelőbb intézeteknek és polgároknak kell a művészet nemes pártolásában példát mutatni. Legtöbb vidéki városunkban így is van s a városi és megyei hatóság az első, mely anyagi és erkölcsi erejével siet a még gyenge lábón járó magyar művészet támogatására.

Debrecen se maradjon el e téren a többi nagy vidéki gócponttól és legyen e téren is olyan vezérváros, mint a hazafiasság egyéb kötelességeinek teljesítésében!

Nagy tévedés volna ugyanis azt hinni, hogy a művészetpártolás csak egy szépen hangzó beszéd elszónoklásából áll. Nem a beszéd, a tettek mutatják meg az igazi hazafiasságot!

Most már aztán szólhatunk egyet-mást a műkiállításról is.

A tárlat művészi anyaga igen becses és egész sereg előkelő művésznevet képvisel. A 183 műtárgy között mind-

Telefon.

Hrabéczy Antal

Telefon.

2

fehérnemű-gőzmosó és vasaló intézete.

Finom munka.

Sz. J. henyi-utca 42.

Szűjtő kocsi.

mai politikai helyzetről is szólhasson. (Zaj és gunyos derűtség a jobboldalon.)

— Megadjuk! kiáltják jobbról!
— De mi nem engedjük! ingerkedik a baloldal.

Kubik máris névszerinti szavazást kér.

Perczel elnök elrendeli azt, de előbb fölteszi a kérdést megengedi-e a Ház **Gabányinak**, hogy a házszabályoktól eltérően nyilatkozhassék.

Lengyel Zoltán: ugy kívánja a kérdés fölvetését, hogy megengedi-e a Ház **Gabányinak**, hogy a politikai helyzetről is nyilatkozhassék.

Kubik Béla hirtelen névszerinti szavazást kér a kérdés fölvetésére is.

Perczel elnök erre inkább kész hozzájárulni ahhoz, hogy **Lengyel** kívánsága szerint tegye föl a kérdést.

De föláll **Mukics** Simon és a maga részéről az elnök által föltett kérdéshez ragaszkodik.

Igy aztán **Perczel** elnök kénytelen a kérdés fölvetése dolgában is névszerinti szavazást elrendelni.

Következik tehát két névszerinti szavazás öt-öt perc szünet közbevetésével. Ez kerék másfél órát vesz igénybe.

Igy mulat az obstrukció. Ez a multság azonban az ország bőrére megy.

A képviselők kiözenlenek a folyosóra, a hol most megindul a mindenféle és mindenféle való trafikálgatás.

Folyósói hírek.

A névszerinti szavazás bent a teremben persze azzal végződött, hogy **Gabányinak** nem adtak engedelmet a felszólalásra.

Ezenközben a folyosón nagy élénkséggel folytak a kiegyenlítési kísérletek a függetlenségi párt két frakciója közt.

A harciasok is ma már engedékenyebbek kezdenek lenni. Az ő részükről is folytak a békülési tárgyalások és olyan hangok hallatszottak, hogy ha a **Kossuth** féle javaslatban foglaltakon kívül a Ház határozottá emelné azt az elvi kijelentést is, hogy a hadsereg vezényleti és szolgálati nyelvének megállapítása, nem abszolút felség jog, hanem az országgyűlésnek is joga: akkor lehetséges az ő részükről is a rendkívüli eszközökkel való küzdelemnek abbanhagyása. — A

tárgyalások most mindkét részről folynak a kormányval s valószínűnek látszik, hogy megegyezésre kerül a sor. — Igy aztán a holnapi függetlenségi párti értekezlet kilátásai ismét biztatóbb színben mutatkoznak és ismét fölesillan a békeség reménye.

Névszerinti szavazásokkal és szünetekkel telt el az idő estig.

Este 7 órakor felállt

Tisza István gr. és kijelentve, hogy az egész napi ülések miatt a kormány elintézetlen ügyei nagyon felszaporodtak, ezek elintézetése miatt kéri a Házat, hogy holnap ne legyen ülés.

Elnök ezt határozatként kimondja, s a legközelebbi ülés szombat délelőtt 10 órára tüzi ki. Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A világitási vállalat költségvetése.** A város világitási vállalata pár napja bocsájtotta közre az 1904. évre előirányzott költségvetését. Anélkül, hogy a fölött bárminemű tárgyalásba bocsájtkoznánk egyelőre az alábbi számszerű részleteket adjuk belőle közhírül:

A vállalat várható termelése 1904. évre 1.230.000. m.

Kiadások anyag és munkabérben 189.340 kor.

Üzemi kiadások 19.200 kor.

Utea világitásra kiadás 11.460 kor.

stb. stb.

Összes kiadások 297.060 kor.

Összes bevételek 347.140 kor.

S ily a remélhető *maradvány* 1904. évre 50.080 kor.

E számszerű adatok — pedig a hatalmas vállalatnak nemesak nagy arányú ipari üzemét igazolják, hanem tekintélyes összeget kitévő üzleti nyereség *maradványa* egyúttal a vállalat helyes vezetését, de életképességét, sőt életrevalóságát is igazolja.

× **Közigazgatási bizottság.** A város közigazgatási bizottsága e havi rendes ülését, szombaton, e hónap 5-én délután 3 órakor tartja meg **Kovács** József polgármester elnöklete alatt a városháza nagy tanácstermében.

× **Utadó zárszámadás.** E napokban bocsájtotta közre **Kovács** József polgármester a város 1901. és 1902. évi utadó zárszámadását. Hogy jók-e az utak, azt első sorban a szakközlegeken kívül, az azon járó gazda közönség és utas tudná megmondani; de hogy jónak kell lenni első bizonyosága, hogy az utóbbiak eddig az utakra nem panaszkodtak, második bizonyosága pedig az alábbi számadatok *kell* hogy legyenek.

E szerint az 1901. év folyamán az *utak és tartozékainak fenntartási költsége* 104.341 korona 49 fillér volt, melylyel szemben 1901. év végén a *pénztári maradvány* 6 korona 22 fillért tett ki.

Az 1902. év folyamán *valódi kiadás* a fenti célra 94.579 korona 94 fillér s ezzel szemben *pénztári maradvány* 1288 korona 87 fillér volt.

No már ezek szerint csak *jónak* is kell lenni az utaknak.

× **Megyei közgyűlés.** Hajdúvármegye e hónap 16-án délelőtt tartja meg a vármegyeháza közgyűlési termében ez évi rendes közgyűlését. A közgyűlési meghívót és a közgyűlés tárgysorozatát rövid időn belül szét fogják küldeni a törvényhatósági bizottság tagjainak.

× **Virilisek névsora a megyén.** Hajdúvármegye legtöbb adót fizetőinek névsorát már régebben egybe állították. E törvény rendelkezései szerint a névsor e hónap 6-ikáig lesz még közszemlére kitéve. E hónap 7-én az állandó bíráló választmány **Rásó** Gyula alispán, főispán helyettes elnöklete alatt a névsort és a beadott felszólamlásokat felülvizsgálja. Eddig 3 egyén adott be felebbezést a névsor ellen, melyből állításuk szerint jogtalanul maradtak ki.

EGYHAZ és ISKOLA.

Berzeviczy miniszter ajándéka. Az új vallás és közoktatásügyi miniszter értékes és hasznos ajándékkal lepte meg már is az ev. ref. egyházkerület fenntartósága alatti 10 gimnáziumot. Az ev. ref. püspöki hivatal utján megküldte ugyanis a gimnáziumok részére **Balogh** Pál: *A népfajok Magyarországon* című művének 10 példányát a hozzájuk tartozó 22—22

össze csak tizenkét szobormű van, a többi festmény és rajz. A modern magyar figurális és tájfestészetről alapos fogalmat nyerhetünk és szépen állja meg helyét a jó társaságban a debreceni művész csoport is. Debrecen ugyanis ama ritka magyar vidéki városok közé tartozik, a hol néhány kitűnő művészről működik. Nem is említve **Tóth** Andrást, az elismert szobrászművészt, ime nézzük **Bosznay** István működését. Csupa friss erő, csupa törekvés s a legharmonikusabban fejlődő talentum megnyilatkozása az ő tájfestészete, pedig figurális műveiben is igazán komoly tehetség nyilvánul meg. Most kiállított skóciai tanulmányai egytől-egyig kitűnnek. Feltűnően fejlődik **Bakoss** Tibor tehetsége, aki művészetünkben maholnap ez első tyukász lesz, pedig **Vastagh** Géza jóformán világhírű e genrében. **Bakoss** kisebb aquarelljeiben is kitűnő. Színes, élénk, de kissé kemény még **Pálffy** József, akinek quarneroi festményei közül a legszebb az „Utolsó

sugár c. Szép hullámjáték, mely **Mendlik** híres tengerképeire emlékeztet. **Rajzó** Miklós tehetsége e portrait-festésben nyilatkozik meg s nemesak olaj festésű, de dombormivű képmásai is figyelemre méltóak. Gondosan rajzolt képek **Kovács** János kertrészletei és színezésükben is sok az igazság.

Ime, röviden ennyit mondhatnánk Debrecen jeles művész gárdájáról.

A fővárosi művészek közül nézzük meg figyelemmel **Fényes** Adolf őseréjű munkás-típusait, melyek közül különösen az „Auyaság“ c. remek alkotás válik ki. Értékes, széles modoru képek **Szenes** Fülöp művei, tetszetős **Bruck** Lajos „Leány korszóval“ c. műve, még jobban tetszhetik különösen a szerelmes leányzóknak a „Ketteskén“ c. kép, mely **Neogrady** kedvelt vízfestményei közül való. Erősebb tájképek **Ujváry** Ignác, **Szlányi** Lajos művei. **Tölgyessy** Arthur apróságai finomak, mint mindig, báró **Mednyánszky** téli estéje pedig egy erő-

sebb hangulatu költemény. Nagyon jó portrait **Balló** Edétől **Szmrecsányi** Miklós feje, poetikus genre-kép **Nasler** Róbert „Virágáros leány“-a, kissé nyers színhatása van **Tull** Ödön „A mező népe“ c. vásznának, ilyen nyersék **Patoky** László kurucái is, **Bihari** Sándor parasztja viszont mesteri alkotás. A rajzok közül kitűnnek **Glatz** Oszkár szénrajzai és igen hatásos **Haranghy** György két gummi-képe is.

A kiállított szoborművek közül igen bájos **Radnay** Béla „Jár a baba“ c. gyermek szobra, jó genre-szobor **Albert** Andor „Csikós“-a, **Andrejka** József „Ki a legény“ c. szobra, **Barca** Lajos „Az apa“ c. műve, **Kapás** Sándor **Juliská**-ja Művészeti becsesel bírnak **Beck** Ö. Fülöp plaqueettejei.

Ime, ez dióhéjba foglalva a tárlat képe. Vagy legalább is a tárlat legjava részének halavány képe.

térképpel és képekkel együtt. A püspöki hivatal az értékes ajándékot rövid időn belül rendeltetési helyére fogja juttatni.

A főiskolai énekkar emlékünnepe.
Tegnap délután 5 órakor tartotta meg a főiskolai énekkar, a főiskolai énekeremben emlékünnepejét, melyet boldog emlékezetű Jámbor Ferenc kegyes alapítója emlékezetére rendezett. Az ünnepélyt az énekkar gyászéneke nyitotta meg, a mely után Csiky Lajos, theologiai dékán, énekvari felügyelő tanár beszédet tartott. — A szép beszéd után a jutalmazottak megnevezése következett. Ezenkívül még több érdekes műsorszám volt a melyeket nagy figyelemmel hallgattak meg az ott lévők.

Zsidó hitközségi választás. A zsidó hitközségi tagok választói jogának elnyerése e hónap 15-én lejár. Akik tehát a jövő év elején megejtendő hitközségi választásokon szavazatai joggal akarnak birni figyelmeztetnek, hogy hitközségi tartozásaik hátralékait e hónap 15-ikéig fizessék ki, mert ellenkező esetben az e hó folyamán összeállítandó hitközségi választók névsorából kilesznek hágyva.

Liszt Ferenc és Zichy Géza.

Gróf Zichy Géza, a világhírű zeneköltő és félkezü zongora művész Debrecenben időzése alkalmából a Szabadság hasábjain megirtunk néhány jellemző apróságot, melyek a közönség körében visszhangot keltettek.

Érthető is az általános érdeklődés olyan férfiu iránt, a ki születésénél, rangjánál, valóságos belső titkos tanácsosi állásánál, fogva az ország legelső emberei közé tartozik, mint zeneköltő és zongoravirtuóz Európa összes császári és királyi udvarainál hangversenyzett, diadalt aratott és óriási összegeket gyűjtött össze művészetével tisztán emberbaráti jótékony célra és a nagy kiválóságai mellett mint ember mégis csupa szív és jószág, aki előkelő szeretetreméltósággal kelt szeretetet szerényebb sorsu barátainak lelkében.

A tegnapi postával Pénzes Sándor ur, Hajdúvármegye érdemes árvaszéki elnöke felette érdekes írott műsört küldött be hozzánk. Ez a műsor a világ egyik legnevezetesebb művészi gyönyörűségéről tanuskodik, arról ugyanis, hogy 1884. november 16-án Tetétlenen meghívott vendégek előtt Liszt Ferenc és gróf Zichy Géza együtt játszották el a Rákóczi indulót.

Liszt Ferenc a világ legnagyobb zongoraművésze akkor hosszabb ideig tartózkodott gróf Zichy Géza kastélyában Tetétlenen és a mondott nap estéjén a háziurral együtt hangversenyt adott a kastély vendégeinek. Ime itt a történeti nevezetességű Liszt-Zichy hangverseny műsora.

Tetétlen, 1884. nov. 16.

Műsor.

Preludium — — — Liszt Ferenc.

Magyar nyitány — Zichy Géza

Impromptu — — — Liszt Ferenc.

Uj férfi divatüzlet!

Műipararu üzletben ujonnan berendeztem az uri divat cikkeket, u. m. ing, gallér és kézelők, zsebkendő, nyakkendő, kalap, harisnya és esernyők stb. dus választékban és jutányos árban beszerezhetők.

II-ik magyar rhapszodia Liszt Ferenc-től — — — Zichy Margit és Müller Miksa.

Rákóczi induló (szimfoniai átirás Liszt Ferenc-től) Liszt Ferenc és Zichy Géza.

*

Érdekesnek tartjuk Pénzes Sándor ur leveléhez csatolt becses sorainak közlését is, melyek kiegészítik a tegnapi számunkban Arany ember — arany szive címen megjelent apróságot és a Liszt Ferenc és Zichy Géza tetétleni hangversenyéről is szólnak.

Ime a felette érdekes sorok:

Tisztelt szerkesztő ur, Becses lapja tegnap Aranyember — arany szive című apróságban emlékezett meg Gróf Zichy Géza és Soltész Farkas egymáshoz való barátságos viszonyáról.

Ezen apróságban felemlített Kibucoperáról nem hallottam soha.

A gróf szívére és barátságára jellemző az, hogy az említett öreg lelkész a gróf házában akkor, a midőn a gróf Tetétlenen tartózkodott, mindennapos vendége volt annyira, hogy ha az ut és idő alkalmatlan volt, hát a gróf saját kocsiján vitette át az öreg lelkészt a parókiával szomszédos kastélyba.

Ezt nemcsak akkor tette, midőn a gróf egyedül családjá körében volt; de akkor is, midőn főrangú vendégei voltak, a mi pedig Zichy Géza grófnál gyakran történt.

Hogy a vidék intelligenciájához milyen szives volt a gróf, kitűnik abból hogy nem egyszer gyönyörködtette kastélyában a vidék uriközönségét mindig, művészetével. Sőt nem csak ő maga; hanem midőn egy alkalommal a szintén világhírű Liszt Ferencet 1884. november 16-án kastélyában hosszabb időre vendégül látta, — a Liszt Ferenc szives fogadtatásának viszonzásául Tetétlen és Kaba előljáróságának nagyszabású hangversenyt rendezett Liszt Ferenc és Zichy Margit — a gróf leánya, ma gróf Zichy Jánosné — közreműködésével.

Hogy milyen tulvilági élvezetet nyújtott ez a hangverseny, tessék gondolni, hogy a Rákóczi indulót Liszt Ferenc és Zichy Géza együttesen adták elő három kézre. Ez a Rákóczi induló ma is fülébe cseng azoknak, a kik szerencsések voltak hallani.

A gróf jószívére vall, hogy tisztjeivel is a legszivesebb viszonyt tartotta fenn, s azokat mindenkor a család tagjainak tekintette, s a midőn az előkelő nemes ifjúságot kastélyában vendégül látta, a debreceni egyik cigány banda muzsikája mellett, az ifjúsággal együtt táncoltak a tiszték leányai és az öreg lelkész leánya is, a ki akkor volt fejlődő rózsza, ma pedig hűséges társa egyik törvényszéki birónak.

Az öreg lelkészhez való barátság kifolyása, hogy egyik unokája a debreceni Zenedében, a gróf alapítványán képeztetik.

H I R E K.

Naptár. péntek, dec. 4. Róm. kath. Krizolog prot. Borbála görög orosz (november 21) Dek. Zsidó: Kislav 15. Nap. kel: 7 óra 16 p. nyugszik 3 óra 52 p. Hold kel 4 óra 11 p. délután, nyugszik: 6 óra 22 perc. reggel.

Férfi kar.

A Nemo című történeti dalműből.

Irta: gróf. Zichy Géza.

(Előadta 200 tagu énekkar katonazene kísérettel a tegnapi hangversenyen.)

Hej! Rákóczi fejedelmünk,
Te vagy karunk, te vagy lelkünk.
Halálunkig el nem hagyunk,
Mi urunknak téged vallunk!
Mi urunknak téged vallunk!

Derék bástya dicső neved,
Sujtó villám erős kezéd.
Vállaidon hazánk sorsa,
Sohse esik onnan porba!
Sohse esik onnan porba!

Nyalka kuruc a katonád,
Követ tűzön, tengeren át,
Egy libertás annak bére,
Azért omlik piros vére!
Azért omlik piros vére!

Dehogy azért! dehogy azért!
Rákócziért és hazáért!
És ha sirban porlunk régen,
Mégis hangzik bércen, réten.
Mégis hangzik bércen, réten

Szabljájuknak suhogása,
Lovaiknak dobogása,
Tárogatónk bus keserve,
Rákóczinak dicső neve,
Rákóczinak dicső neve!

A képkiallítás megnyitása.

Az Iparos Otthon disztermében.

— dec. 4.

A debreceni műpártoló egyesület téli kiállítása tegnap délután 5 órakor megnyílt.

Sok kellemetlenség érte a rendezőseget, míg elérte a célt s bemutathatta Debrecen műértő közönségének ezt a minden tekintetben sikerült, igazán művészi becsü anyagot.

Elsőbben nem volt helyiség. A városháza nagytermét szűkkeblűen megtagadták. Aztán a képzőművészeti társulat szállitmánya késett. Az apróbb bajokat nem is említjük.

De tegnap végre megnyílt a kiállítás. Igaz, hogy a Simonffy-utcai Iparos Otthon disztermében, tehát második emeleten van; de oly értékes, oly vonzó, oly felette érdekes a kiállítás, hogy a művelt debreceni közönség bizonyára

BORSOS KATA

műipararu és uri divatüzletében
városház épület.

nem fogja sajnálni a második emeletre való feljárás kényelmetlenségét és tömegesen, állandóan látogatni fogja a tárlatot.

Az ünnepies megnyitásra tegnap szép számú közönség, a város igazi előkelősége gyűlt össze.

Dr. Csikos Sándor az egyesület igazgatója jelentette, hogy a kiállítás ime készen van és felkérte Simonffy Imrét, hogy nyissa meg az egyesület ez idei téli tárlatát.

Simonffy Imre kir. tanácsos a távollevő egyesületi elnök Puky Gyula főispán helyett örömmel üdvözölte a vendégeket, a nagy becsű tárlatot a debreceni hölgyek és urak meleg pártfogásába ajánlotta s a megjelentek lelkes éljenzése közt a kiállítást hivatalosan megnyitottanak nyilvánította.

A kiállításon 183 mű van együtt, legnagyobb részük valóban művészi értékű alkotás.

Budapestről lejött a kiállítás megnyitására Kézdi Kovács László festőművész is, a ki három rendkívül becses, szép alkotásával szerepel a tárlaton. — Kézdi Kovács László egyúttal az ország egyik legkitünőbb műbírája, a kinek a budapesti tárlatokról irt jeles cikkei országos híreik. A Szabadság szerkesztője tehát őt, mint legilletékesebbet kérte fel a mi kiállításunk első méltatására.

Kézdi Kovács László ismertetését a lap más helyén találja az olvasó.

A kiállítás december 15-ig minden nap délelőtt 10-től 1-ig és délután 4-től 7-ig lesz nyitva, a belépő díj 60 fillér, vasárnap 40 fillér.

A műpártoló egyesület az idén igen sok képet fog kisorsolni, közel kétezer korona értékben.

Ezért ajánljuk a közönség figyelmébe, hogy az egyesületi tagság haszonnal és nagy előnyökkel jár. A belépő új tagok is részt vesznek a nagy képsorsolásban.

Reméljük, hogy a kiállítást minden művelt ember meglátogatja.

*** Istentiszteletek a gör. kath. kápolnában.** Ma Boldogasszony bevezetése ünnepén 6 órakor reggeli istentisztelet kenyéradással. 9 órakor sz. mise, utána miroválás, délután 3 órakor vécsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság lesz a gör. kápolnában.

*** Gróf Zichy Géza elutazása.** Gróf Zichy Géza ma reggel a 9 órai gyorsvonattal elutazik Debrecenből Aradra. Tegnap a gróf távirati meghívást kapott Frigyes dán trónörökösötől Kopenhágában a dán királyi udvarnál hangverseny rendezésére.

*** A kamara új fogalmazója.** A kereskedelmi és iparkamara elnöki tanácsa tegnap Szabó Kálmán elnöklete alatt ülést tartott, mely alkalommal a legközelebbi közgyűlés idejét és tárgyait beszélte meg a tanács. Egyszersmind határozott az elnökség a kamaránál szervezett új fogalmazói állás betöltése tárgyában is. Az új fogalmazó dr. Rédei Rezső

budapesti lakos, ügyvédjelölt lett, ki a megfelelő előképzettség birtokában lát-szik lenni, előtanulmányait részben külföldön végezte, szóban és írásban bírja az angol, francia és német nyelvet s a közgazdasági tér szolgálatáts hivatás-szeretettel törekszik. A kamara vezetői azt reménylik, hogy benne jó és buzgó tisztviselőt nyer az intézmény.

*** Kinevezés.** A pénzügyminiszter Erőss Kálmán debreceni lakost, ideiglenes minőségű m. kir. adótisztte nevezte ki a székelyudvarhelyi m. kir. adóhivatalhoz.

*** Jurista bálanyák.** Minél inkább közeledik a debreceni első jurista bál ideje, annál inkább bontakozik ki annak nagyszabásu volta is. A rendezőség igazán nem kimél sem időt sem fáradságot, hogy bálját minél nagyobb fényűvé és minél vonzóbbá tegye. E héten kedden a rendezőség küldöttségileg abban fáradozott, hogy személyesen a következő urasszonyokat a bálanyai tisztének elfogadására kérje fel, névszerint:

Bernáth Elemérné urasszonyt, a kir. tábla elnökének, Dr. Szücs Miklósné urasszonyt, a kir. törvényszék elnökének. Lestyán Adorjáné urasszonyt, kir. közjegyzőnek, Kazinczy Gáborné urasszonyt kir. táblai bíróné. Szilágyi Imréné urasszonyt ügyvéd és a kamara h. elnökének és Dr. Irinyi Istvánné urasszony ügyvéd nejét. A felsorolt urasszonyok a legnagyobb szeretetreméltósággal fogadták a bálbizottság küldöttségét és egyúttal el is fogadták a bálnak bálanyai tisztséget, annak vonzó ereje és fénye emeléséül. A pazar táncrendeket Károly György budapesti cég egyenesen Párisból rendeli meg; míg a meghívókat — miket pár nap alatt szétküldenek — Morzsányi fővárosi cég izlését fogja dícsérni. Szóval a bál igazán nagy mértékben készül már is.

*** A községi közigazgatási tanfolyam** három hallgatója érdekében, kik minden anyagi segélyforrás nélkül állanak, azon kéréssel fordul az igazgatóság a nagyérdemű közönséghez, hogy őket együtt vagy külön mérsékelt díjazás mellett délelőtti, vagy este 8 óra utáni irodai vagy rokon foglalkozásra alkalmazni szíveskedjenek. Felvilágosítást ad szíves-ségből dr. Bartha Béla h. igazgató Csapó. utca 52. d. u. 3—4 órakor.

*** Budapest helyett Debrecenbe.** Kalafusz Ignác és neje Krassó-szörénymegyei lakosok gyalog elindultak, hogy megnézzék Budapestet és ott dolgukat elvégezzék. Az utat azonban eltévesztették és Budapest helyett Debrecenbe jöttek. Innen már nem tudtak tovább menni, mert pénzüik elfogyott s a folytonos gyaloglás is nagyon megviselte őket. Felmentek tegnap a rendőrségre és kérték a kapitányságot, hogy állítson ki részükre kényszerlevelet, hogy ismét vissza tudjanak menni falujukba a melyből nem igen fognak még egyszer ily hosszú utra gyalog elindulni. A kényszerlevelet a kapitányság kiállította.

*** Halálozások.** Tegnap az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be. Laki Eszter róm. kath. 4 hónapos. Gottlieb József izr. 50 éves. Nyári Géza Gyula ev. ref. 2 hónapos, özv. Boda Györgyné ev. ref. 70 éves Szabó József ev. ref. 2 hónapos

*** Verekedő munkások.** Nagy verekedést csinált tegnap délután a Hatvan-utca végén lévő korezmában három be-

rugott ember. Balog János, Balog Pintye és Kis Balázs együtt mulattak s a korezmában levőkkel összevesztek, majd kiünn a korema előtt verekedtek. A verekedőket nagy néptömeg vette körül, a kik közül egy rendőrért futott, hogy véget vessen a verekedésnek. Nemsokára jött is két rendőr, kiket a verekedők meglátva eltűntek. Csupán a két Balog és Kis Balázs maradtak a helyszínen. A rendőrök le akarták tartóztatni őket azonban Balogék a Kis Balázs biztatására megtámadták a rendőröket, ostorral és bottal csapkodtak a rendőrök felé: majd mikor ezek be akarták kísélni, a vasuti sinen át elfutottak ki a temető felé, hogy a rendőröknek nem sikerült elfogni őket. A tömeg közt volt olyan a ki ösmerte őket és ez megmondta a három ember nevét, kiket a rendőrök feljelentettek a rendőrségen.

*** Megszökött cseléd.** Leopoldia Helénnek nagyon terhére lehetett a szolgálat, mert gazdáját minden szó nélkül ott hagyta. Bejött Debrecenbe és itt hely nélkül esavargott össze vissza. A rendőrség, mivel gazdája kerestette, elfogta a megugrott cselédet és rövidesen vissza toloncolják gazdájához.

*** Cigányhangverseny Nagyváradon.** A nagyváradai színházban most folyik a Dankó Pistának emelendő szobor javára az ottani Szigligeti színházban rendezett cigányhangverseny. E hangversenyben szerdán este tőlünk a Magyar testvérek jeles zenekara is részt vett, eddigi fővárosi babérait most már a nagyváradai dícsőséges szerepléssel is megszaporitván. Jeles cigányzenekarunk ottani szerepléséről nagyváradai lapjaink kivétel nélkül nagy dícsérettel és elismeréssel szólnak. Az ottani lapok a Magyar testvéreket elsőrangú és eredeti felfogásu művészeknek ismerik el, kik páratlanul fegyelmezett zenekarukat erőteljes összejáttakkal vezetik Magyar Imre és a kis 10 éves Imre gyerek játéka mellett különösen Magyar Kálmánt emelik ki dícsérettel a nagyváradai lapok — ki uymond — Koczo mellett e versenyben eddig a legnagyobb hatást érte el, csupa érzés és csupa szív, játékaival stb. stb. Magyarikat egyébként valósággal tüntetően ünnepelték Nagyváradon, mint heted-hét vármegye legjobb cigányát. Szóval a derék zenekar ezek után igazán meglehet elégedve nagyváradai diadalával, melynek, mint érdekelt debreceniek mi is szívből örvendünk.

*** Rövid hírek. Hidavatás.** Ma adják át a forgalomnak a csongrád-szentesi új Tisza-hidat. A hid építési összköltsége két és fél millió korona. — A lepra gyógyítása. Párisi hírek szerint egy kínai orvos feltalálta a leprának, e borzasztó betegségnek gyógyszerét. A hollandi orvosi választmány a langeszü orvost 200.000 koronával jutalmazta. — Meglopott művész. Burmester Willitól, a híres hegedűművésztől, midőn Bécsből Triestbe utazott, 14000 koronát elloptak. — Képzelművészet. A Szegedről tegnapelőtt este Temesvárra indult gyorsvonaton egy asszony két kis csomag dinamitot talált, ami a vonaton meglehetősen ijedelmet okozott, pedig hát amint kislult a dinamitbombáknak nézett holmik villamos zseblámpa telepei voltak. — Ex-lex a természetben. Pécssett tegnapelőtt délután villámlás és dörgés között olyan hatalmas zápor kerekedett, a milyen nyáron is ritkán szokott lenni.

Ujabb Rohitsch—Sauerbrunnból. Nem rég jött össze az építkezési bizottság, hogy megvizsgálja a rohitsch-sauerbrunni

uj hydro-electro-mechano-therapeutikus intézetet. A tervek a kitűnő hydropata Professor Dr. Matthes Jenából jóváhagyattak és úgy találtattak, hogy a legmodernebb igényeknek megfelelnek. Az intézet nagyszabású lesz és a legpompásabban kiállítva és a Hydro, Elektro, mechanoterapia kivánalmainak megfelelnek. Két gyógykezelési terem, hidegvizkurára, elektrikus fürdők; Inhalatorium, pneumatikus kamarák sat., egy terem svéd massagenak, Zander-félegyógy-gymnastika, lég és nap fürdők. Az intézet orvosi felügyelet alatt áll és naponta 400 műtét részére lesz berendezve.

A nyolcvanas években a geologus Professor Rumpf János által egy új földtani rendszer hozatott be, hogy a szén-savvesztés nélkül öntetett a palackokba. Ez a rendszer mai napig meghagyatott.

De újabb időben egy bizottság által ez a rendszer meglett változtatva. Az épület, melyben ez történt, leromboltatott. Az új épületben a tervek a bécsi építész Hayback Károly által lettek készítve, ki a bécsi Martoni raktár helyiségeit is, továbbá a Giesshübli áruházat építette. Össze lesz kötve a rothi helyi vasutal és minden elgondolható újításokkal, melyek a töltéshez szükségesek, el lesz látva. — Az üzem menet már valószínűleg 1904 év május havában megindul.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.

x Kivételes ajánlat, ritka alkalom. Női divatüzletem legközelebbi átalakulása következtében nagy kiáruulást rendezek. — A raktáromon levő finom francia, angol és belföldi ruha szöveteket. Selymeket kész blousokat női- és gyermek-felöltöket és egyéb női divaticskéket a legolcsóbb beszerzési áron alul kiárusítom. A nagyérdemű női közönség figyelmét ezen ritka kedvező alkalmi eladásokra tisztelettel felhívom. Kiváló tisztelettel vagyok Zádor Lajos.

x Legszebb legolcsóbb karácsonyi és újévi ajándék. A közeledő karácsonyi és újévi alkalmából kérem a n. é. közönséget, hogy bármilyen nemű megrendelését megelőző eszközölni sziveskedjék.

Felvételek naponta boros vagy esős időben is délelőtt 9 órától délután 4-ig. Egyben felhívom a n. é. közönség szives figyelmét Platin nagyítás auqarel pastel és olaj festményeimre.

Bármily kis és régi fénykép után életnagyságban és élethűen készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű platin nagyítást 12 koronáért kerettel együtt. Specialista gyermek felvételben. **Balkányi Antal fényképész műterme piac-u. 81.**

x Ne határozzon addig hogy mit vegyen kargesonyi ajándékot férfi ismerősének mi meg nem tekinti az *alföld legnagyobb tajték pipa metsző* üzletét a városházával szemben a Debrecen sör-csarnok mellett. Hol határozottan a legalkalmasabb ajándékokat talál férfiak részére.

x Nagyszerű alkalmi vételek kínálnak most az általánosan ismert Párisi

Ujj kész női és gyermek ruha üzlet.

Alánlja a legolcsóbb kész női ruháit, u. m. kész alj-bluzzal együtt 2 frttól feljebb. **Kosztümök** posztóból 4 frttól feljebb **Gyermekruhák** 50 krtól, **Bluzok** 60 krtól, Reform **schlafrokk** 2.20 krtól, a legújabb divatu selyem bluzok minden fogadható árbau nagy választékban kaphatók.

Divatáruházban a hol e héten végeladás folytán meglepő szép és divatos női és leány felöltök kerülnek eladásra. Selyem blousok a mi ezelőtt 40 és 50 korona volt, most 6 és 8 koronájával lesznek eladva.

x Kaiser Salamon Debrecen, Hatvan utca 2. szám. Részletfizetésre minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, uri, női divatáruk, fehérneműek, férfi, fiu és leány ruhák tükör és képek raktára.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

Hangverseny a színházban.

Gróf Zich Géza új zeneművei.

— dec. 4.

A debreceni dalegylet sok dicsőséget aratott már és elévülhetetlen érdemeket szerzett a művészi érzék fejlesztése körül, a dal nemesítő, művelődést, izlést, lelki tisztaságot nevelő hatásának terjesztésével. De oly szép, oly diadalos estéje, mint a tegnapi, még nem volt.

Az est műsora, a műsoron gróf Zichy Géza szereplése értékes zeneművekkel és a vezényleti pálcával csodás balkezeben, de különösen két egészen új zenei alkotásának itt először történt bemutatása: a dalegylet tegnapi hangversenyét nagy művészi eseménynyé avatták.

De még e nagyméretű keretben is dicsőséggel járt a többi közreműködők szereplése. Első sorban maga a dalegylet, mintegy megihletve az alkalom ünnepiességétől, valósággal remekelt bevezető énekének, Zimay népdalegyvelegének s a műsoron levő többi számainak lelkes tüzes, egyenletes előadásával.

Természetesen Mácsay Sándor karnagyra ragyog ebből a fényből a legtöbb sugár. Az ő tudása, ereje, biztos keze, csiszolt izlése, mesteri nyugodtsága csodákat mivelt az este, különösen a kurucok karának művészi betanításával.

Dicsőretet érdemel a 39-ik gy. e. zenekara. Krausse Antal karnagyával együtt

Szávay Gyula gyönyörű költemény-nyel járult hozzá az est értékének fokozásához és Szűcs Margit kisasszony oly melegséggel, anyai bájjal és nemes finomsággal adta elő, a mit a költő alkotott, hogy szinte az övével egyértékű munkát végzett.

Méltók az elismerés babérjára a közreműködött társaságok: a m. á. v. Egyetértés dalegylete, a főiskolai ének-kar és a hajdu-szoboszlói dalegylet. Hasonlóképpen feltétlen magasztalás illeti meg cimbalomjátékukért Bészler Károlyné Oláh Gézáné, Horváth Klárika, Kádár Ilonka, Mészáros Márta, Tomcsányi Má-

ria urhölgyeket, ifj. Benyáts Emil, Kabdebó Kálmán, Nagy Zoltán urakat; továbbá szép sikerű közreműködésükért Steinacker Sándor dalegyleti igazgató, Márton Imre, dr. Ujfalussy József, Darvas György, Piribauer Ferenc, dr. Spitz Lipót, dr. Spitz Gyula, Füredi Samu, Füredi József, Eberhard György, Kövy Lajos és Nagy András urakat.

Bübbajos hárfajátékával mélyeséges hatást keltett Revere Gyula a m. kir. dalszínház mesteri hárfaművésze.

Külön lapra kell írni az est legnagyobb eseményét: gróf Zichy Géza közreműködését. Négy számmal szerepelt a műsoron a dalegylet világhírű vendége s két alkotását maga vezényelte.

Aranylakodalom című zenekölteményének egy feltűnően mély érzésű, pompásan kidolgozott részletével és kedves *Szerenádjával* nagy sikert arattak az előadók és a katonazenekar. De az est igazi fénypontja a világhírű mester két egészen új alkotása volt.

A *Gemma* tánc költemény (beszélő ballet) a külföld nagy színpadain egy év óta diadalokat arat, de Magyarországon még ismeretlen. Most mutatták be itt először egyik rendkívül hatásos, finoman hangszerelt, mesteri elmésséggel felépített és remekül kidolgozott részletét, azt a midőn az ósók szellemei kilépnek az arc képeik keretéből és eljárák a különféle nemzeti táncokat.

Óriási sikere volt a műnek, különösen befejező részének, mely magyar hallgatóból, palotásból és verbunkosból áll. Ezt a viharos tapsokra meg is kellett ismételni.

Az est méltó befejezése volt gróf Zichy legújabb zenei alkotása egyik részletének bemutatása. Zichy Nemo című magyar történelmi dalművet ír, a mű hőse egy Rákócziért élő-haló ifjú magyar a ki halála percében megalkotja a Rákóczi-indulót. Ebből a dalműből adta elő kétszáznál több tagu ének és zenekar Zichy Géza személyes vezetése mellett a kurucok kara című szívreható, tisztán magyaros megindító, remek szép részletet.

Gróf Zichy Géza a hatalmas táborbámulatos biztossággal vezényelte. Az egész művet meg kellett ismételnis még akkor sem akart a közönség szétozslani

A színház természetesen zsufolásig megtelt előkelő közönséggel, mely hódolva, szeretettel, gyönyörűséggel ünnepelte gróf Zichy Gézában a költőt, a művészt és a lángoló szívű magyart.

A dalegylet nevében *Csurka* István piros szalagu babérkoszorút adott át az ünnepeltnek, mire gróf Zichy Géza kijelentette, hogy lakása, birtoka közel van ugyan Debrecenhez, de Debrecen még közelebb van az ő szívéhez.

A diadalmas előadás után az Arany Bika dísztermében gyűlt össze a közönség, hogy ünnepelje gróf Zichy Gézát. Márk Endre és Oláh Károly köszöntötték fel a grótot, aki mindkét pohárárköszön-

Vizvári L. E. és Társa cég

Simonffy-utca 2.

őre válaszolt, eztán teljes odiaással, igazi magyar elandaloással élvezte Rác Károly pompás muzsikáját, azokat a régi jó rikató, édes magyar nótákat, melyeket Rác Károlynál szebben senki se tud eljátszani.

EGYLET.

Adomány a nőegyletnek. A jótékony nőegylet egyik alapító tagja Boczkó Sámuelné Dragota Natália b. e. testvéreinek Dragota Miklósnak emlékére 100 azaz száz korona adományt küldött a jótékony nőegylet humánus céljaira, mely bőkezű adományért az egylet nevében hálás köszönetet mond. Debrecen, 1908. december 3. Szücs Kálmán nőegyl. pénzt.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Dec. 4. péntek: *Pesti nők*, daljáték A.
Dec. 5. szombat *Pesti nők*, daljáték B.
Dec. 6. vasárnap: délután *Szulamit*, zsidó daljáték este *Simongi oberster*, vígjáték. *Előszőr*

— (Roland mester.) Gróf Zichy Géza nagy dalművének, Roland mesternek szombaton, e hónap 5-én lesz a bemutató előadása az aradi színházban. A dalmű a magyar királyi dalszínházban és a külföld számos előkelő dalszínházban rendkívüli sikert aratott. Gróf Zichy Géza tegnap Debrecenből értesítette az aradi színház igazgatóját, Zilahy Gyulát, hogy jelen lesz műve első előadásán. Zichy Géza tehát Debrecenből egyenest Aradra utazik.

TÁVIRATOK.

Tanácskozások.

Budapest, dec. 3. Kossuth Ferenc, Thaly Kálmán és Tóth János felkeresték a miniszterelnököt, kivel hosszasan tanácskoztak. A Házban nagy feltűnést keltett Kubik Béla tanácskozása Tisza István gróffal.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, dec. 3. A függetlenségi párt holnap este 8 órakor tartja meg döntő értekezletét, melyen elhatározzák: béke legyen-e, vagy háború? Mindkét részről nagy előkészületek folynak. A pártnak 76 tagja van, Ezek közül a hars-párt számítása szerint neki a holnapi értekezleten 40 szavazata lesz, míg a béke-párt csak 36.

Gabona tözsde.

Budapest, dec. 3. Buzakinálát mérsekelt, vételkedv tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett 20 ezer métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő kódos.

Buza áprilisra	7.69—70
Rozs	6.60—61
Zab	5.48—49
Tengeri	5.16—17
Repce augusztusra	11.75—85

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Sajtópör.** Sajtópör tárgyalás lesz ismét nálunk a közeli napokban. A kir. törvényszék, mint esküdtbiróság ugyanis dr. Kiraly Péter ismert sajtóügyében az ügy esküdtszéki tárgyalását e hónap 14 ikének reggeli 9 órájára tűzte ki a törvényszéknek esküdtszéki tárgyaló termébe.

Regénycsarnok.

A tejtestvér.

Negyedik rész.

(Folytatás)

Mialatt e rejtély megoldásán töprekedett, közelgő léptek halk nesze ütötte meg a fülét. Felugrott, hátrafordult és szívverése elállt, mert az ivalakban összefonódó két thuja között Noirtin Vitalinet pillantotta meg.

Mindketten mereven bámultak egymásra, de a fiatal leány meglepetéséhez hozzájárult az ijedség is. Arca vonaglott ajka elhalványult és hátra tántorodva hátat fordított az ifjunak.

— Vitaline! — kiáltott fel Savinien esdeklő hangon.

Vitaline feléje fordította arcát és mintha sértésnek venné ezt a bizalmas megszólítást, haragos megvetéssel kérde:

— Mit akar tőlem?

— Meg akarom köszönni magának hogy olyan nagy gonddal ápolja édes anyám sírját, mert ugy-e bár ön tette?

Vitaline fagyos hangon válaszolt.

— Csalódik. Nem az én dolgom, hogy Louéssart aszony sírját ápoljam. Ide jövök néha imádkozni, annyi az egész. Villemier doktornak jár érte a köszönet.

— Ah, — sohajtott fel Savinien csalódottan.

Vitaline már újra távozóban volt de Savinien szenvedélyes hévvel közeledett feléje és megragadta a kezét.

— Még egy szóra kérem egyetlen egy szóra.

Vitaline félve szabadította ki a karját és gyanakvó tekintettel mérte végig.

— Mit akar tőlem? Nincs semmi mondani valóm.

— De van nekem. Jóvá kell tenni a hibamat. Galádul viselkedtem önnel szemben halálosan megbántottam. Meg akarom mondani, mennyire szégyelem gonosz tettemet, mennyire kinez az önvád, mennyire szenvedek annak a tudatában, hogy milyen bünt követtem el önnel szemben.

Vitaline elfordította a fejét és vállat vonva felelt:

— Arról itélve, hogy bucsuzatlan itt hagyott és mitsem törődött velem többé bizony nem sejtettem, hogy megbánást érez.

— Gyáva, nyomorult gazember vagyok . . . Vitaline, meg tudna-e bocsátani?

— A bátyám, kinek meggyóntam a bűnömöt, megbocsátott. En se akarok nálauál keményebb lenni. Megbocsátok önnek azon feltétel alatt, hogy sohse keresi többé az alkalmat, hogy velem találkozzék . . . Elég baj, hogy ma reggel is találkoztunk. Ha Pascal tudná, hogy szóba álltam önnel, könyörtelen haragra gyulna és igaza is volna . . . Nekünk többé semmi közünk egymáshoz. Isten vele.

E szavakkal gyorsan eltávozott és Savinien megdöbbenve látta, a mint feheteruhás karesu alakja végig suhan a temető orgonabokrai között, a mint befordul a sűrűségbe, hogy aztán újra feltűnjék előtte a ragyogó májusi verőfénytől előzőlött rónán. Elszoruló szívvel, káprázó szemekkel, mezdulatlanul állt ott és meglepetten, de egyttal elbűvölve bámult utána és azon gondolkodott, hogy a fájdalomtól mennyire megszépült és megnevdedett Vitaline arca.

(Folyt. köv.)

VAROSI SZÍNHÁZ

December 4. bérlet (B.)

Pesti nők.

Daljáték 3 felv. Irták: Tann Bergler A. és Norini E. Zenéjét szerzette: Lehár F.

SZEMÉLYEK:

Rozsnyai Fülöp,	Karacs Imres
Prokopné,	Havasi Szidi
Klára, leánya	R. Réthy Laura
Pedál Menyhért	Mezei Andor
Strubinszky János,	Faragó Ödön
Dr. Cinege Kázmér	Szilágyi Aladár
Csiga irnok,	Virágháti Lajos
Első vendég	Szilágyi Ernő.

Holnap, szombaton, december hó 6 án,

Pesti nők.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arccszépitő kenőcs.

- A Harmat-Crème a legjobb arccszépitő a kősbőr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcc bőrt.
- A Harmat-Crème sem olmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
- A Harmat-Crème nappal is használható, mívsan nem zsíros s a poudert jól állja.
- A Harmat Crème nem teszi fányessá az arccot s fehériti a bőrt.
- A Harmat Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-akné) simulasztására, napégette s szájkifújás arccnál, s kéznél.
- A Harmat Crème teljesen zsírtalan, habszerű, je illata arcckenőcs egy tégelyének ára egy korek.
- A Harmat Szappan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. FÉRFY szerésznél Debreczenben.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetőség
Szeged.

35160—903 szám. III.

Pályázati hirdetés.

A Temesvár Józsefváros állomás megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezezzel nyilvános pályázat hirdetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904 évi május hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át vagyis 1909 évi április 30-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére.

Bérbeadandó helyiségek

3 lakó szoba 87 m², 2 konyha 12 m², 3 cseléd szoba 48 m², 1 mosó konyha 34 m², 3 tálaló 64 m², 1 mosogató 26 m², 1 kisétterem 94 m², I—II oszt. étterem 182 m², 1 különétterem 35 m², 1 előszoba 9 m², 1 előterem 5 m², 1 kamra 10 m², 1 éléskamra 15 m², 1 edénykamra 14 m², 1 fűskamra 15 m², 1 fa és szénpince 55 m², 1 zöldségpince 24 m², 1 mángoló 17 m², 4 borpince 214 m², 2 padlás 459 m², 1 jégverem 100 m², 1 gazdasági udvar 320 m², 2 árnyékszék.

Elárúsítási engedély

III oszt. váró és étterem 243 m², Fedett perron rész 90 m², Kert 125 m².

Az egy korona bélyeggel ellátott és Ajánlat a m. kir. államvasutak főnt kiírt Temesvár Józsefváros állomása pályaudvarán levő vendéglői üzletre felíratott ellátott lepecsételt, borítékba zárt nemkülönböztetett okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903 évi december hó 19-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21 sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtani.

Bánatpénz fejében a bérletre 800 azaz nyolcszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903 évi december hó 18-án déli 12 óráig vagy személyesen át adandó vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a napiértéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90 százaléka szerinti értékben számítatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlített ugyan de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

Megjegyeztetik, hogy a közös célra szolgáló III. osztályú váró és étterem fűtése és világításának fele a vasut által viseltetik.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok melyek táviratilag tetetnek végül olyanak, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétetett figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged 1903 évi november hóban,

Az üzletvezetőség

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak
Budapest-balparti üzletvezetőség.

38633.—II. szám.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak tulajdonát képező és Alsó-Rákoson az 1931—1934 hrsz. telkeken levő jégtermelő telepen az úgynevezett Békás szigeti vendéglő bérletére ezezzel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A bérlet 1904 évi január 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át, vagyis 1906 évi december hó 31-ig.

Az 1 koronás bélyegű és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak alsó-rákosi jégtermelő telepen levő vendéglő bérletére“ felíratott ellátott borítékba zárt, lepecsételt és két tanu előtt aláírt ajánlatok 1903 évi december 10-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános I. osztálya főnökénél (Teréz-körrut 62 sz. I. em. 6 sz. ajtó) nyújthatók be.

Bánatpénz fejében azaz kettőszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1903 évi december hó 9-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak budapest balparti üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzképen nem fogadtatnak el. Értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb árfolyam szerint jegyzett értékben, de sohasem névértéken felül fognak számítatni.

A bánatpénz letétele az ajánlatban megemlített, de a letétről nyert pénztári letétjegy ajánlathoz nem csatolandó. Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett, valamint a távirati úton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül, szabadon történik. Oly ajánlatok melyekben vakarások fordulnak elő nem fogadtatnak el.

Budapest, 1903 évi november hó.
Am. k. államvasutak balparti üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Egések, fuvódások, daganatok, fejmatlanság, hányinger, leginkább jelei a gyomorbetegségeknek, melyek figyelembe veendőek.
A „Rohitsi Tempelforrás viz“ ezek ellen a legjobb szer. — A „Rohitsi Styria forrás viz“ erősebb időközönként iható. Kapható:
Hoffmann Józsefnél
Budapest, Bathory utca 8.

Eredeti töltésű Angol rumok.

Van szerencsénk tudatni, hogy

az őszi és téli idényre

az összes csemege áruink megérkeztek, u. m.:

Déli gyümölcsök, páczolt kocsonyázott és olajba rakott halak, hideg felvágott különlegességek, prágai sonka, bécsi virsli, bel- és külföldi sajtok, uradalmi teavaj, orosz és karaván teák, tea sütemények stb., melyeket kiváló minőségű kávé és fűszer félékkel együtt a legolcsóbb napi áron ajánlunk,

Tisztelettel

Geréby Fülöp Utódai.

Kitűnő asztali és pecsenyeborok, pezsgők.

Franciza és magyar Cognakok.

Kül- és belföldi Likőrök.

Adler féle havana rumot

tessék nyomatékosan kérni,
mert számtalan silány után-
zat van forgalomban.

Adler és Gold, cs. és kir.
udvari szállítók, KASSA.

Kapható fűszer és csemege-üzletekben.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debrecen, Kistemplombazár.

Ujonnan átalakított divatáruház.

Külön szőnyeg-osztály.

Agy- és asztalterítők, Bu-
torszövetek. Kocsi taka-
rók, Függyönyök, Linoleum

Lópokrócok.

Óriási raktár.

Meghívó.

az „István“ gőzmalom tarsulatnak

1903. évi december hó 19-én délután 3 órakor

Debrecenben, a Kereskedő tarsulat épületének diszter-
meben tartandó

Rendkívüli Közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1903. március 22-iki évi rendes közgyűlésünk által kiküldött bizottságnak az igazgatósággal együttesen megállapított nyugdíj alapszabály tervezete tárgyalása.

2. Alapszabály módosítás.

Debrecen, 1903. december 2

Teljes tisztelettel
az igazgatóság.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, hogy igazoló jegyeiket az alapszabály 27. cikke értelmében, folyó december 17 és 18-án d. e. 10-12, d. u. 2-4 óráig a kereskedő tarsulat titkári irodájában átvenni sziveskedjenek.

Felhívás

a Debreceni Kölcsönös-Segélyző-Egylet

mint korlátolt felelősséggel alakult szervezet, alapszabályai értelmében

1904. január 1-én nyitja meg a XXI-ik. évtársulatot.

A szervezet célja, hogy tagjainak olcsó és heti befizetésekkel könnyen törleszthető kölcsönöket nyújtson, továbbá hogy apró kötelező betétekkel a takarékoságra még a szegényebbnek is alkalmat szolgáltatasson.

Egyletünknek jelenleg 8000 tagja van, akik 12.000 betéti könyvecskével 75.000 törzsbetétet fizetnek. **Törzsbetét tőkénk 5 millió koronát tesz, melyet tagjainknál kölcsönökben helyeztünk el.**

Minden belépő aláírásával kötelezi magát, hogy a jegyzett törzsbetéteket hetenként, vagy előre több hétre pontosan befizeti.

Egy törzsbetét 40 fillér (20 kr.) heti befizetésre kötelez.

Egy-egy évtársulat 6 évre alakul, melynek leteltével az évtársulat felszámol és minden tag befizetett összegén kívül a hat évi haszoneredményből törzsbetétéinek arányában reá eső részét megkapja és így az élvezett kölcsön után fizetett kamatainak nagy része is visszatérül. — A felszámolásnál mutatkozott haszoneredmény mindenkori **a befizetett összeg 6% kamatos-kamatjának felel meg.**

A szervezet egyenlő jogu tagja az is, a aki egy vagy több üzletrész fizetésre kötelezi magát. **Egy üzletrész értéke 120 korona, mely havonként 5 koronás vagy tetszés szerinti nagyobb részletekben befizethető.**

Üzletrész váltható minden hó 5-ig és minden év december haváig felmondható.

A haszoneredmény az üzletrészek fizetése arányában minden évben a közgyűlés után kifizetik

Kölcsönök üzletrészek alapján is adatnak.

Minden tag a belépéskor, minden egyes törzsbetét vagy üzletrész után egyszersmindenkorra 40 fillér (20 kr.) beiratási díjat fizet, mely a tartalékok gyarapítására fordítatik. A veszteségi és segélyalapok összege már 110.000 koronát tesz.

Elsőrendű bekebelezések mellett a kölcsönök 12 évi visszavizetésre is adatnak. — Ily esetekben 2 korona betét után 1400 korona kölcsön adható.

Kivánatra a kamatok január hó 1-től heti részletekben is befizethetők. Ily esetekben a kamat és heti részlet együtt fizethető.

Akik ezen kedvezményt igénybe venni óhajtják, kéretnek, hogy ezen kívánságukat szervezetünk helyiségében mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Debrecen, 1903. november hóban.

Fenyéry Zádor Lajos,

elnök.

Dr. Szántó Sámuel,

igazgató.

Uj betéti könyvecskéek válthatók az egylet helyiségében,

(Zádor Lajos házában, Kossuth-utca 11-ik szám udvari keresztépülete, első emeletén.)

■ Hei befizetések a jövő évre már most elfogadtatnak. ■